

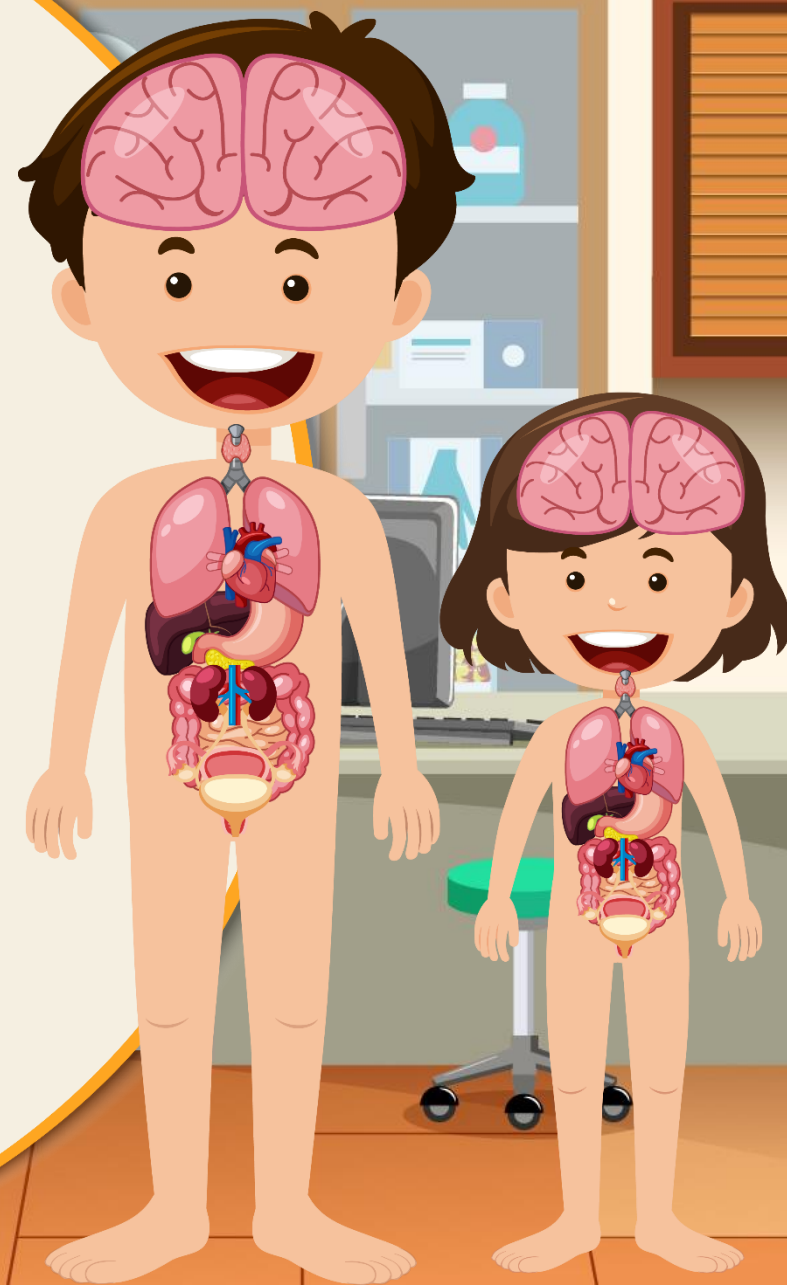
รายวิชา สุขศึกษา

รหัสวิชา พ๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

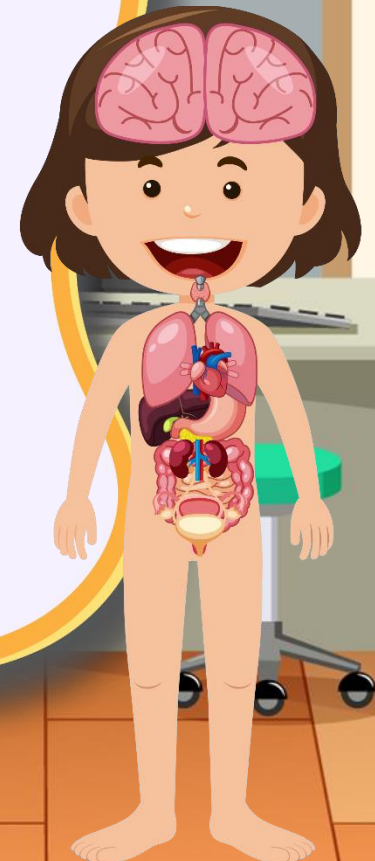
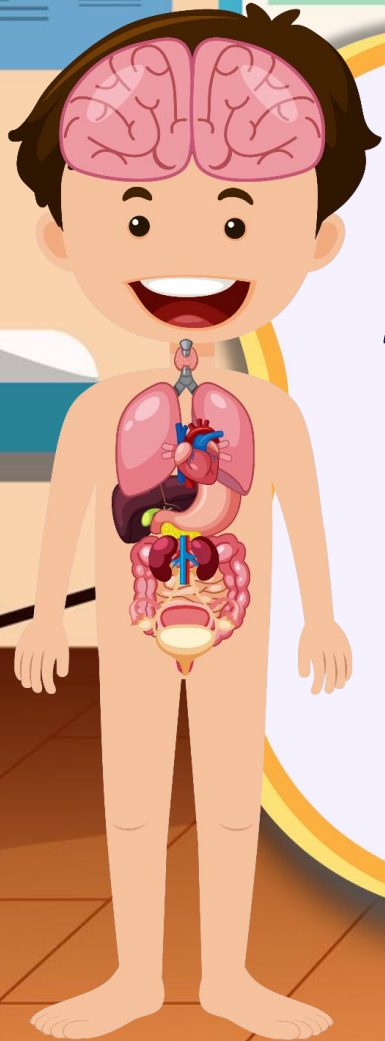
เรื่อง การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ

ครูผู้สอน ครูกฤษณา แก้วพิพัฒน์
ครูวนิดา เรืองอยู่

การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ

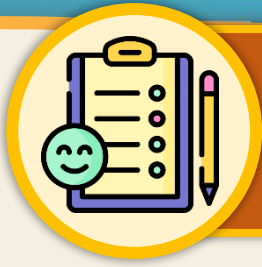

คำถามชวนคิด

**ฮอร์โมนที่ผลิตจากต่อมไร้ท่อมีความสำคัญ
ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง**

ทำให้เติบโตสมวัย ทำให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย
และพัฒนาการทางเพศที่เหมาะสม

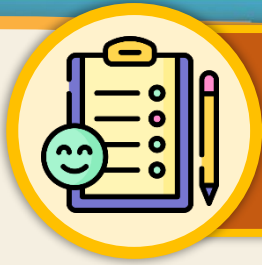
จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายการดูแลและรักษา

ระบบต่อมไร้ท่อได้

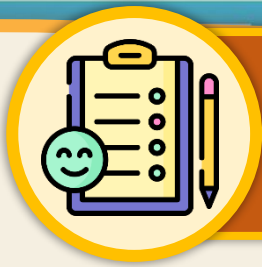
จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตน

ในการดูแลระบบต่อมไร้ท่อ

จุดประสงค์การเรียนรู้

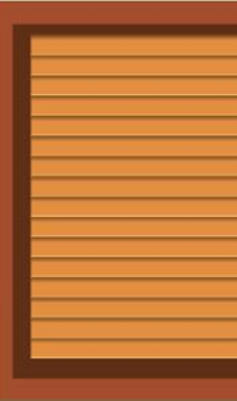
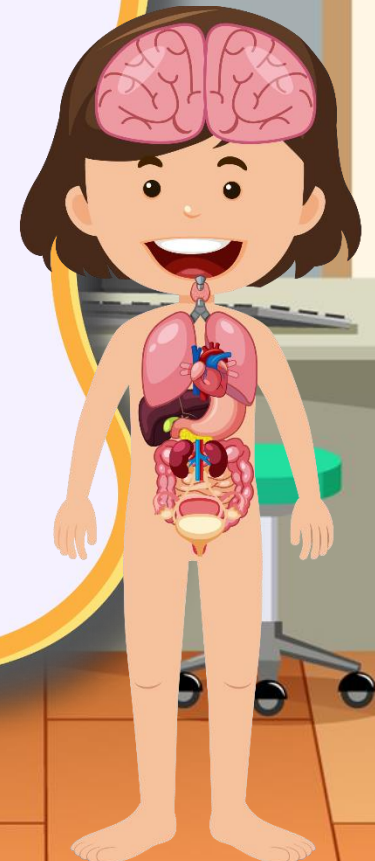
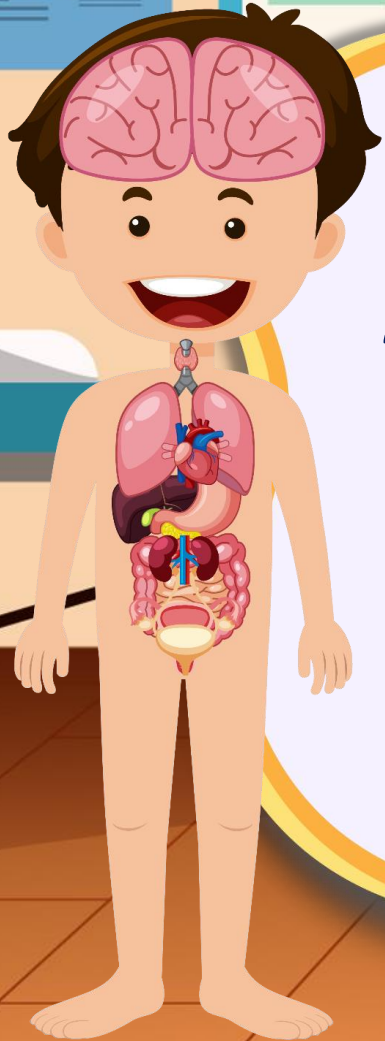
คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. นักเรียนไม่เรียนรู้
๒. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ

ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำชื่อต่อมไร้ท่อในร่างกายกับแถบประโยคหน้าที่ให้ถูกต้องและสัมพันธ์กัน

ชื่อต่อมไร้ท่อ

ตับอ่อน

ต่อมไทรอยด์

ต่อมไทมัส

ต่อมใต้สมอง
ส่วนหน้า

หน้าที่

ควบคุมการเผาผลาญอาหารในร่างกาย

สร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย

ผลิตฮอร์โมนที่ควบคุมระดับน้ำตาล
ในกระแสเลือด

ผลิตฮอร์โมนที่ควบคุมการเจริญเติบโต
ของร่างกาย

ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำชื่อต่อมไร้ท่อในร่างกายกับแถบประโยคหน้าที่ให้ถูกต้องและสัมพันธ์กัน

ชื่อต่อมไร้ท่อ

ตับอ่อน

ต่อมไทรอยด์

ต่อมไทมัส

ต่อมใต้สมอง
ส่วนหน้า

หน้าที่

ควบคุมการเผาผลาญอาหารในร่างกาย

สร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย

ผลิตฮอร์โมนที่ควบคุมระดับน้ำตาล
ในกระแสเลือด

ผลิตฮอร์โมนที่ควบคุมการเจริญเติบโต
ของร่างกาย

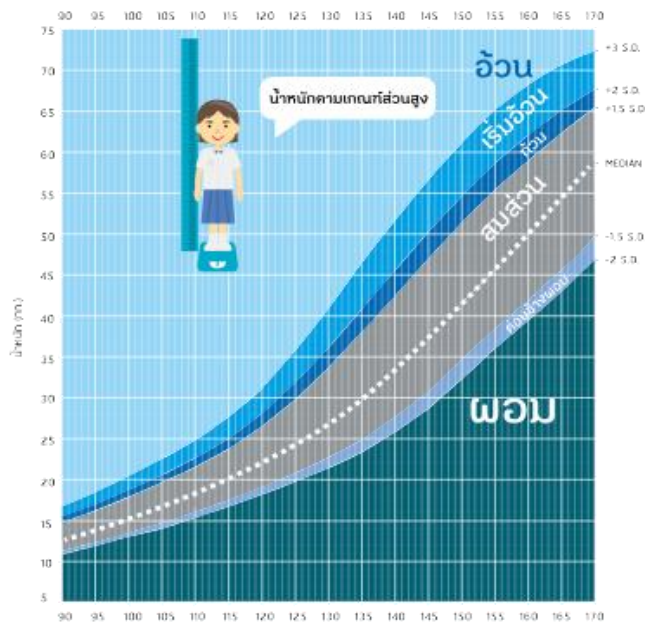
การดูแลรักษา
ระบบต่อมไร้ท่อ

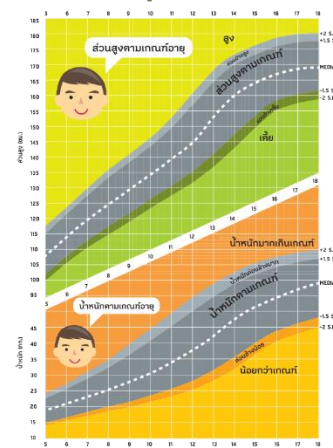
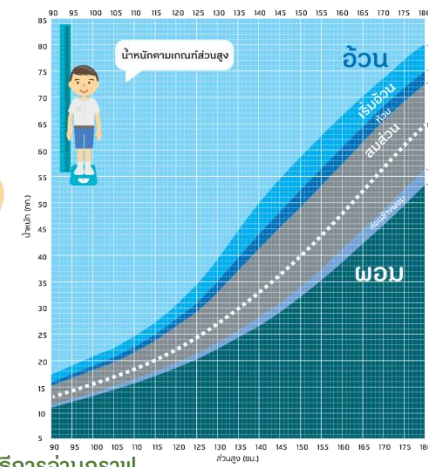
วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

๑.

สำรวจและดูแลสุขภาพให้ร่างกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

กราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิง การเจริญเติบโตของเพศชายอายุ 5-18 ปี

วิธีการอ่านกราฟ

55% ความอ้วน - ผอม • มีน้ำหนักตัวหรือส่วนสูงของสอง ส่วนหรือมากกว่า ภาวะน้ำหนักเกินหรืออ้วน • ผู้ที่ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	5% ส่วนสูงตามเกณฑ์ • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	5% ส่วนสูงตามเกณฑ์ • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน • ส่วนสูงหรือส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

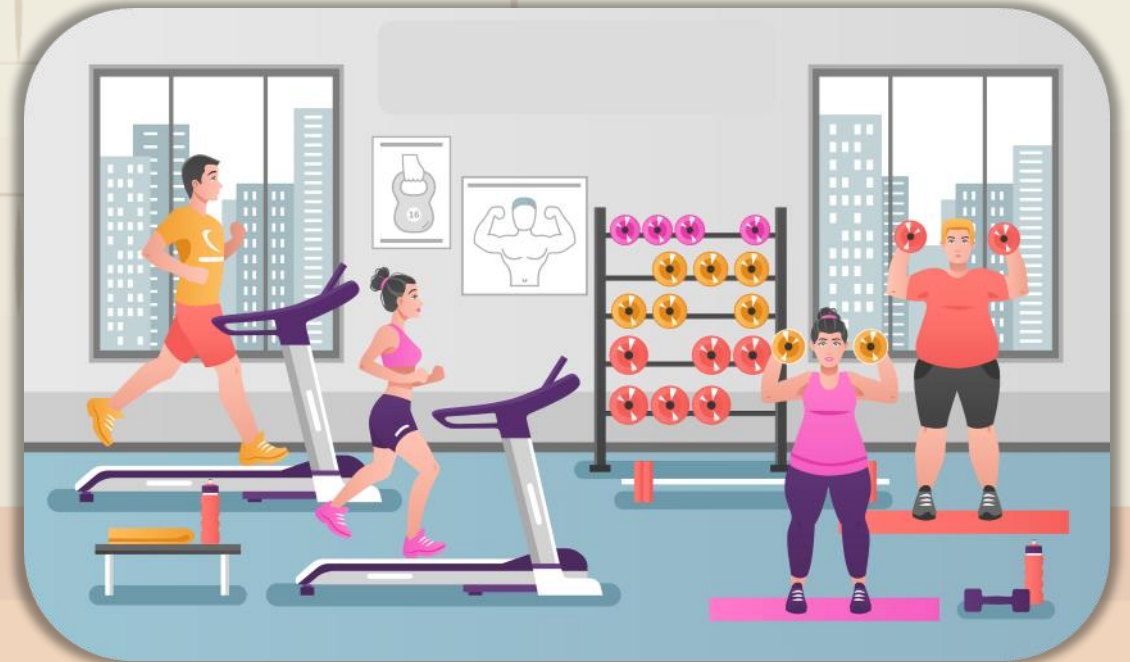
ข้อมูล : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2542 สถาบันวิจัย นำหนัก ส่วนสูงและสถิติการเจริญเติบโตของประชากรไทย อายุ 1 ปี - 19 ปี

วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

๒.

ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

๓.

รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

๔.

ดื่มน้ำสะอาด

วันละ ๖ - ๘ แก้ว
แทนน้ำอัดลม และ
หลีกเลี่ยงแอลกอฮอล์

วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

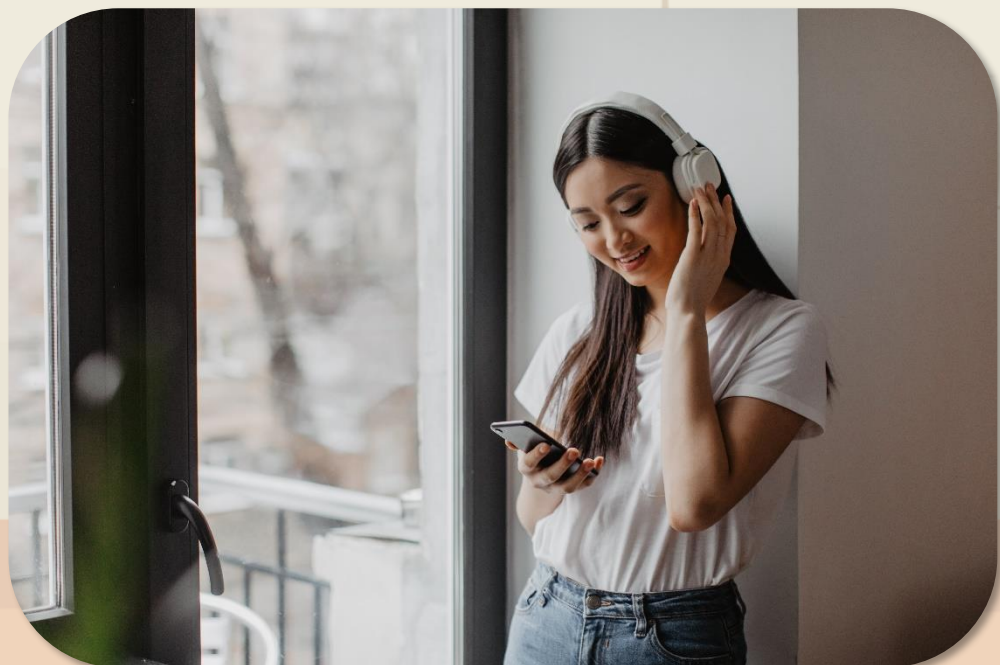
๕. พักผ่อนให้เพียงพอ

วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

๖. หากิจกรรมนันทนาการเพื่อผ่อนคลายความเครียด

วิธีการดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

๗.

พบแพทย์เมื่อเกิดความผิดปกติของร่างกาย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เราจะดูแลระบบท่อไรท่อได้อย่างไร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ระบบประสาทและระบบท่อไรท่อที่มีผลต่อวัยรุ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การดูแลรักษา ระบบท่อไรท่อ
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง เราจะดูแลระบบท่อไรท่อได้อย่างไร และสรุป
วิธีการดูแลระบบท่อไรท่อให้ทำงานตามปกติ

เราจะดูแลระบบท่อไรท่อ
ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑

เรื่อง

เราจะดูแลระบบท่อไรท่อได้อย่างไร

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อที่มีผลต่อวัยรุ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ

- ๑) หมั่นสำรวจและดูแลสุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอในการวัดอัตราการเจริญเติบโตของร่างกายให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
- ๒) ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้ร่างกายแข็งแรง เพราะการออกกำลังกายทำให้ระบบต่อมไร้ท่อทำงานได้อย่างสมดุล
- ๓) เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย โดยเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง ๕ หมู่ในปริมาณที่เหมาะสม หลีกเลี่ยงอาหารที่จะก่อให้เกิดโทษกับร่างกาย ลดอาหารที่มีรสหวานจัด เพราะอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเบาหวานได้ รับประทานอาหารทะเลหรือเกลือที่มีธาตุไอโอดีน เพื่อป้องกันโรคคอพอก
- ๔) ควรดื่มน้ำสะอาด วันละ ๖ - ๘ แก้ว และน้ำผลไม้ เพื่อช่วยในการผลิตฮอร์โมน
- ๕) พักผ่อนอย่างเพียงพอ และควรทำกิจกรรมนันทนาการเพื่อคลายเครียด
- ๖) ทำกิจกรรมนันทนาการเพื่อผ่อนคลายความเครียด
- ๗) ในกรณีที่พบความผิดปกติของร่างกาย ควรรีบไปพบแพทย์และปรึกษาแพทย์ทันที

ที่มา

สมหมาย แดงสกุล และคณะ, หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, หน้า ๒๒

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง

การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ

ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้

สรุปบทเรียน

การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานได้ตามปกติ
จะช่วยให้ร่างกายสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามปกติ
และมีความสุข

บทเรียนครึ่งต่อไป

เรื่อง

ความสัมพันธ์ของระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อ
กับภาวะสุขภาพของวัยรุ่น

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสุขศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

